

Kam v okolí

Frýdlant

Město vzdálené od Chrastavy zhruba čtvrt hodiny cesty autem. Jeho dominantou je hrad a zámek Frýdlant, který si mohli lidé jako první v Evropě prohlédnout už v roce 1801. Jde o zajímavé architektonické spojení středověkého hradu a renesančního zámku. Vznikl asi v polo-

vině 13. století. V samotném městě je řada památkově chráněných domů a také novorenesanční radnice z let 1888 – 93. Historické jádro města je městskou památkovou zónou.

Hrad Hamrštejn

Hrad ze 14. století leží nad stejnojmennou osadou, 4 km na jih od Chrastavy. Sloužil jako ochranný hrad vodního hamru, který stával pod hradem. Jako útočiště ho využívali husité, pak i lapkové, a tak byl roku 1455 pobořen Lužičany. O sto let později se o něm píše jako o pustém. Dnes už jsou vidět jen zbytky obou věží, hradeb a vytesané sklepy.

Lemberk

Zámek Lemberk leží asi 2 km východně od Jablonného. Původně gotický hrad byl přestavěn na renesanční a později na raně barokní

zámek. Ve 13. století tu žila a působila sv. Zdislava. Pro vodu z pramene vzdáleného několik set metrů od zámku si lidé chodí ještě dnes a věří, že jim pomůže.

Kryštofovo Údolí

Vesnička (7 km od Chrastavy) v hlubokém údolí Ještědského hřbetu vznikla jako osada uhlířů a horníků. Množství hrázdných roubenek dodává místu kouzlo stejně jako raně barokní roubený kostel sv. Kryštofa bez věže a s dřevěnou zvonnicí. Lákadlem je i stálá výstava betlémů v hostinci. V místní části Novina se vypíná 30 m vysoký a 202 m dlouhý kamenný železniční viadukt se 14 oblouky (trať Liberec – Česká Lípa) z přelomu 19. a 20. století.

Jablonné v Podještědí

Jedno z nejstarších měst na severu Čech s památkovou zónou (např. gotická kaple sv. Wolfganga). Historickou dominantou je barokní bazilika sv. Vavřince a sv. Zdislavy s přilehlým klášterem. V podzemí baziliky se nachází hrobka sv. Zdislavy a katakomby s mumiemi.

Chrastavské okruhy

TIP NA VÝLET JANA STRÁSKÉHO

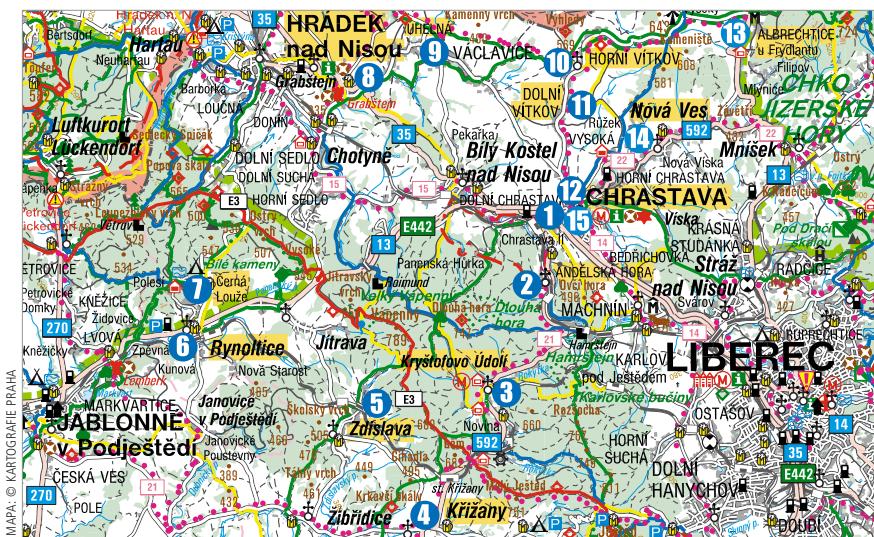
Autor je místopředsedou Klubu českých turistů, bývalý ministr a premiér

Dnešní cyklistický okruh volíme ve dvou variantách: a) s návratem po nezačaté silnici z Horního Vítkova do Chrastavy (52 km), b) s návratem po nezačaté silnici z Albrechtic u Frýdlantu do Nové Vsi a do Chrastavy (59). Od žel. stanice Chrastava se vydáme po silnici při trati na jih do přírodního parku Ještěd. Míjíme empírový kostel P. Marie Sněžné v původně hornické osadě Andělská Hora (2) a dál nás stoupající silnice provádí táhlou původně hornickou, dnes rekreační obcí Kryštofovo Údolí (7). Míjíme 30 m vysoký viadukt z roku 1903 a stoupáme lesem až do Křižanského sedla (odtud odbočka cyklotrasy 3007 na Ještěd (7,5)). Ze sedla sjedeme ke stejnojmenné žel. stanici a od ní již otevřenou krajinou do Křižan (11,5). Na první křižovatce doprava, na druhé rovně a vzápětí na třetí ještě před kostelem sv. Maxmiliána doprava po cyklotrase 25 z obce ven. Sil-

nice stoupá k lesu, v něm se zhoupne přes potůček a pak už po rovině do Zdislavy (15,5) s barokním kostelem sv. Jana Křtitele. Stále po silnici vystoupáme k lesu a k žel. zastávce Zdislava, za lesem sjedeme do osady Jitřava. Ocitáme se na hlavní silnici E 442, po níž se dáme vlevo po rovině do Rynoltic (22) s roubenkami. U kostela odbočíme na vedlejší silnici vpravo a stoupáme do obcí Polesí a Černá Louže (24) a dál k osadě Horní Sedlo. Ocitáme se ve skalní oblasti; hned u osady jsou Horní skály, asi 1,5 km na vyhlídkový skalnatý vrchol Popovy skály (pěšky). Pak už po silnici sjedeme do Dolního Sedla a otevřenou krajinou

do Hrádku nad Nisou (31). Odtud po cyklotrase 3039 při polských hranicích převážně otevřenou krajinou do Oldřichova na hranicích po silnici a pak po cestách s různým povrchem. Projždíme Uhelnou s patrovými roubenkami, s výhledy na hnědouhelné oblasti Polska. Stoupáme pustou krajinou k vrcholu Výhledy, až narazíme na silnici na konci Horního Vítkova (45,5).

Ti, co zvolili kratší verzi, opustí značenou cyklotrasu, dají se po silnici vpravo, projedou Horním a pak Dolním Vítkovem a vrátí se do Chrastavy (52). Odvážnější se drží cyklotrasy 3039, po silnici (vyjedou z cyklomapy č. 5 a potřebují č. 8) stoupají pod Lysý vrch a pak prudce sjedou do Albrechtic u Frýdlantu (49,5). Odtud bez značky po silnici vpravo, na prvním rozcestí opět vpravo a sjedou do Nové Vsi (53,5). Chytí se cyklotrasy 22 po silnici vpravo a sjedou do Chrastavy (59).

TRASA: 1. Chrastava, žst. – 21: 2. Andělská Hora (2) – 3. Kryštofovo Údolí (7) – 4. Křižany (11,5) – 25: 5. Zdislava (15,5) – 6. Rynoltice (22) – 7. Černá Louže (24) – 8. Hrádek nad Nisou (31) – 3039: 9. Uhelná (38,5) – 10. Horní Vítkov (45,5) – a) bez značky: 11. Dolní Vítkov (48,5) – 12. Chrastava (52) b) 3039: 13. Albrechtice u Frýdlantu (49,5) – bez značky: 14. Nová Ves (53,5) – 22: 15. Chrastava (59)

MAPY: Českosaské Švýcarsko a Lužické hory, cyklomapa 1:100 000, edice KČT č. 5, Krkonoše a Jizerské hory, cyklomapa 1:100 000, edice KČT č. 8

